

- kommentar-/debattredaktør Jon Magne Lund
- debatt@vl.no
- ring: 22 310 417 mellom klokken 09.30 og 11.30
- post: Vårt Land, pb.1180, sentrum, 0107 Oslo
- verdidebatt.no

verdidebatt

«Klimahistorien forteller oss at med dette innholdet vil havet over tid stige 25 meter på grunn av smelting av innlandsis»

Sigbjørn Grønås, professor emeritus i meteorologi, Universitetet i Bergen

Isbreene på Antarktis er i ferd med å smelte. Innlandsisen mister 100 kubikkilometer is hvert år. Professor emeritus i meteorologi Sigbjørn Grønås mener klimaavgiftene må tilbakebetales til folk for å skape et større miljøengasjement.

Foto: Cornelius Poppe/Scanpix/arkiv

Vi trenger nye klimatanker

La oss kvitte oss med gamle tanker à la Kyotomodellen og innføre en økende avgift på klimautslipp.

Sigbjørn Grønås, Os
● Professor emeritus i meteorologi, Universitetet i Bergen

KLIMA

Takk til Vårt Land og journalist Heidi Marie Lindekleiv for artikler om hvor regnskogsmilliardene går.

Havet stiger 25 meter. Avskoging står for 11 prosent av klimautslippene og utgjør cirka 1,2 GtC (Gigatonn carbon) per år. Mens avskogingen holder seg omtrent konstant fra år til år, øker de direkte klimautslippene (8,7 GtC) markant. Den holdt seg på omtrent 1,5 prosent i året i flere tiår fram til Kyotoavtalen ble undertegnet. Deretter har økningen ironisk nok blitt større, 2,5 prosent per år fram til finanskrisen. Dette de-

monstrerer med all tydelighet at verdens bestrebelser for å få ned klimautslippene ikke virker.

I 2016 vil innholdet av karbondioksid i atmosfæren nå 400 ppm (parts per million). Klimahistorien forteller oss at med dette innholdet vil havet over tid stige 25 meter på grunn av smelting av innlandsis. Hvor raskt dette vil skje er usikkert. Smelting av innlandsis ved utgangen av forrige istid var noen ganger så mye som en meter hvert 20. år. Men det menneskeskapte klimapådrivet er mye større og raskere enn tidligere naturlige pådriv.

Isbremmer i Antarktis og Grønland smelter. Dette er tungt av is som stikker fram i havet og støtter opp de store innlandsisene i Antarktis og på Grønland. Begge innlandsisene mister nå 100 kubikkilometer is

hvert år. Dersom tapet fortsetter å akselerere, kan kollaps innrette innen tiår, mener James Hansen, verdens mest anerkjente klimaforsker.

Isfri planet. Det finnes ingen tegn til at innholdet av CO₂ vil bli stabilisert på 400 ppm. Den

«Det menneskeskapte klimapådrivet er mye større og raskere enn tidligere naturlige pådriv»

nakne, nådeløse sannhet er at vi er i ferd med å brenne alt fossilt drivstoff, vi går på den veien som FN's klimapanel karakteriserer som «business-as-usual». Om vi fortsetter på den veien

vil innholdet av CO₂ øke til mer enn 550 ppm og skape en isfri planet med et havnivå 75 meter høyere enn i dag. Overgangen til en isfri planet vil bli kaotisk og utenfor menneskers kontroll, så snart som vippepunktet for kollaps av innlandsis blir nådd. Stabilt havnivå vil ikke oppnås for alt is er borte.

Regjeringens dobbeltmoral. Regjeringer snakker om at planeten er i fare og later som om at deres politikk sikter mot å stabilisere klimaet. Dette kalles grønnvasking. I beste fall er regjeringer velmenende, men de og deres byråkrater er ignorante om grunnleggende klimafakta. For eksempel synes vår statsminister å mene at det beste Norge kan gjøre, er å pøse på med så mye petroleum så mulig. I tillegg skal vi bevare regnskog. Men hvor-

for bevare regnskog om fortsatt bruk av fossilt drivstoff fører til klimaendringer som ødelegger regnskogen? Så lenge som fossilt drivstoff er den billigste energien i verden, vil den fortsette å bli brukt. Dette er like sikkert som amen i kirka. Fossilt drivstoff er billigst fordi produsentene ikke trenger å betale for skadene utslippene fører med seg. Klimautgifter rundt om i verden er allerede betydelige, men fremtidens kostnader for dagens unge vil bli astronomiske.

La oss kvitte oss med gamle tanker à la Kyotomodellen og innføre en økende avgift på klimautslipp. La disse pengene deles tilbake til folk, likt til alle. Flere titals tusen kroner til hver per år vil engasjere oss alle i klimakutt og gradvis skape et samfunn uten bruk av fossilt drivstoff.